

FIKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNU'NDAKİ DEĞİŞİKLİKLERİN HAK SAHİPLERİNE ETKİSİ: YARGITAY HUKUK GENEL KURULU'NUN 01.12.2022 TARİHLİ KEMAL SUNAL KARARI^(*)

IMPACT OF LEGAL AMENDMENTS ON INTELLECTUAL AND ARTISTIC WORKS HOLDERS: KEMAL SUNAL CASE (01.12.2022)^(**)

Dr. Öğr. Üyesi Elif Beyza AKKANAT ÖZTÜRK^(***)
Orhan Gazi SARIDAĞ^(****)

Öz

Bu çalışmanın konusunu Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 01.12.2022 tarihli kararı oluşturmaktadır. Kemal Sunal kararı olarak da isimlendirilen bu karar medya tarafından da takip edilen ve sonuçları basında kendisine yer bulmuş bir karardır. Karar kanaatimizce teknolojik gelişmenin ve yayın faaliyetlerinin çeşitlenmesinin, şekil değiştirmesinin fikri haklar alanına etkilerini göstermesi yönüyle de inceleme değerlidir. Bu çerçevede işbu çalışmada karardaki hukuki sorun tespit edildikten sonra kararın tarihçesi kısaca açıklanmıştır.

İnceleme konusu kararın temelinde icracı sanatçının bağlantılı hakları yer almaktadır. Teknolojik imkânların çeşitlenmesi, fikri haklar alanını da doğrudan etkilemiştir. Böylece hakkın içeriğinin yeniden tanımlanması günde-

me gelmiştir. 5856 sayılı FSEK, eser sayılabilecek bir fikri ürünü meydana getirmeyen bazı çalışmaları da koruma altına almıştır. Bu haklar ise bağlantılı hak olarak isimlendirilmektedir. İşbu çalışmada da bağlantılı haklar düzenlemesinin bir diğer ifadeyle Kanun değişikliğinin telif hakkının içeriğine etkisinin, değişiklik öncesi tasarruflara etkisi hem borçlar hukuku hem de telif hukuku yönüyle Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun kararı çerçevesinde incelenmiştir. Buna ek olarak fikri haklara yönelik tasarruflara Kanun hükümlerinin zaman bakımından nasıl uygulanacağı sorusuna da temas edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Bağlantılı Haklar, İcracı Sanatçı, Fikri Hakka Yönelik Tasarruflar, Zaman Bakımından Uygulama.

^(*) (Araştırma Makalesi, Geliş Tarihi: 27.03.2024 / Kabul Tarihi: 27.06.2024).

Bu makalenin konusu, 30.11.2023-01.12.2023 tarihlerinde Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Hukuk Fakültesi ile T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Türk Patent ve Marka Kurumu işbirliğinde düzenlenen "V. Fikri Mülkiyet Hukuku Uluslararası Sempozyumu"nda tebliğ olarak sunulmuştur.

^(**) This article has been prepared for publication on the basis of the paper of the same title accepted and presented at the "V. International Symposium on Intellectual Property Law".

^(***) İstanbul Üniversitesi, Hukuk Fakültesi, Karşılaştırmalı Hukuk Anabilim Dalı, Öğretim Üyesi, İstanbul - Türkiye, (E-posta: eba@istanbul.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-4856-9733).

^(****) Hâkim; İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Özel Hukuk Doktora Programı Öğrencisi, İstanbul - Türkiye, (E-posta: orhansaridag@gmail.com, ORCID ID: 0000-0001-9366-0304).

Atıf/Citation: Akkanat Öztürk, Elif Beyza & Sarıdağ, Orhan Gazi (2024), "Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndaki Değişikliklerin Hak Sahiplerine Etkisi: Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 01.12.2022 Tarihli Kemal Sunal Kararı", TFM, C: 10, S: 1, s. 139-148.

Abstract

The subject of this study is the decision of the General Assembly of Civil Chambers of Court of Cassation of 01.12.2022 (“decision”). This decision, also known as the Kemal Sunal decision, is a decision that has been followed by the media and its results have found a place in the press. In our opinion, the decision is also worth analysing to show the impact of technological development and the diversification and change in the form of broadcasting activities on the field of intellectual property rights. In this context, this study, after identifying the legal problem of the decision, will briefly explain the history of the decision. The decision under review is based on the performer’s related rights. The diversification of technological possibilities has had a direct impact on the field of intellectual property rights. Thus, the redefinition of the

content of the right is on the agenda. Code of Intellectual and Artistic Works also protects some works that do not constitute an intellectual product that can be considered a work. These rights are referred to as related rights. This study analyses the impact of the related rights regime, the effects, and the consequences of the amendment both on the content of the right and transactions prior to the amendment. The decision will be examined from the point of view of the law of obligations and copyright law. Lastly, the question of the chronological application of the provisions of the law to the transfer of intellectual property rights has also been addressed.

Keywords

Related Rights, Performing Artist, Disposals for Intellectual Property Rights, Temporal Application, Ratione Temporis.

GİRİŞ

Bu çalışmada Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun 2020/11-350 esas, 2022/1638 karar ve 01.12.2022 tarihli kararı incelenmiştir. Uyuşmazlığın konusu Ali Kemal Sunal’ın oyunculuğunu üstlendiği (45¹) adet filmin yapımcısı olan davalının, muris Ali Kemal Sunal’ın vefatından sonra kendisinin başrolü olduğu ilgili sinema eseri niteliğindeki filmlerin satışını (sinema ve televizyon kanalları ile bu kanallar dışı gösterim yapılmak üzere satışı) yaparak gelir elde etmeye devam etmesinin FSEK m.80 uyarınca mirasçılarının eser sahipliğinden kaynaklanan haklarını ihlal edip etmediğidir. Ayrıca davacının davalıdan tahsilini talep ettiği üç kat tazminat ödemeye mahkûm edilmesini mümkün olup olmadığını. Bu çerçevede öncelikle ayrı başlıklar altında uyuşmazlık konusuna ilişkin verilmiş ilk derece mahkemesinin² ile İstinaf merciinin³ ve Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin⁴ kararları aşağıda kısaca açıklanacaktır.

İnceleme konusu kararın temelinde icracı sanatçının bağlantılı hakları yer almaktadır. Telif hakkının özü çoğaltma ve yayma hakkından oluşmakta ise de tarihsel ve teknolojik gelişmelerle birlikte çoğaltma ve yayma imkanlarının genişlediği anlaşıl-

mış ve bağlantılı haklar da fark edilerek bu konuda yasal düzenleme ihtiyacı hissedilmiştir. 5856 sayılı FSEK, eser sayılabilecek bir fikri ürünü meydana getirmeyen bazı çalışmalar da “bağlantılı hak” olarak koruma altına alınmıştır. İşbu çalışma kapsamında da telif hakkının içeriğine yönelik meydana gelen bu değişikliğin, değişiklik öncesi tasarruflara etkisi hem borçlar hukuku hem de telif hukuku yönüyle Yargıtay Hukuk Genel Kurulu’nun kararı çerçevesinde incelenecektir. Ayrıca fikri haklara yönelik tasarruflara Kanun hükümlerinin zaman bakımından nasıl uygulanacağı sorusu da ilgili mevzuat hükümleri gözetilerek mercek altına alınacaktır.

I. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN MAHKEME KARARLARI VE UYUŞMAZLIĞIN KONUSU

Uyuşmazlık konusu olaya ilişkin incelemeye tabi tutulacak yargı kararları silsilesi aşağıdaki gibidir:

- “İstanbul 2. Fikri ve Sınai Haklar Hukuk Mahkemesi, E. 2013/145 K. 2016/127, T. 02.09.2016
- İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 16. Hukuk Dairesi, E. 2016/71, K. 2017/3073, T. 11.10.2017
- Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, E. 2018/409, K. 2019/5485, T. 17.09.2019 (Yargıtay 11. Hukuk Dairesi E. 2015/6545, K. 2015/3675, T. 05.04.2016).
- Yargıtay HGK, E. 2020/11-350, K. 2022/1638, T. 01.12.2022”.

¹ Karar metinleri karşılaştırıldığında ilk derece mahkemesi bu rakamı 44, İstinaf 45 ve Yargıtay yine 45 olarak belirlemiştir. Bunun esasa etki etmeyen bir yazım hatası olduğu kanaati oluşmuştur.

² İstanbul 2. FSHM, 02.09.2016, 127 K.

³ İstanbul BAM 16. HD, 11.10.2017, 3073 K.

⁴ Yargıtay 11. HD, 17.09.2019 5485, K.

A. Karara Konu Uyuşmazlık

Uyuşmazlığın konusu Ali Kemal Sunal'ın oyunculuğunu üstlendiği 45 adet filmin yapımcısı olan davalının, muris Ali Kemal Sunal'ın vefatından sonra kendisinin başrolü olduğu ilgili sinema eseri niteliğindeki filmlerin satışını (sinema ve televizyon kanalları ile bu kanallar dışı gösterim yapılmak üzere satışı) yaparak gelir elde etmeye devam etmesinin FSEK m.80 uyarınca mirasçılarının eser sahipliğinden kaynaklanan haklarını ihlal edip etmediği, ayrıca davacıların davalıdan tahsilini talep ettiği üç kat tazminat ödemeye mahkûm edilmesinin mümkün olup olmadığıdır. İnceleme konusu kararın temelinde icracı sanatçının bağlantılı hakları yer almaktadır. Bu çerçevede öncelikle uyuşmazlık konusuna ilişkin verilmiş ilk derece mahkemesi, Bölge Adliye Mahkemesi, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi ve Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun somut olaya yaklaşımı ve kararlarının kısaca izah edilmesi gerekmektedir.

B. İlk Derece Mahkemesi Kararı

FSEK m.8 uyarınca sinema eseri niteliğindeki eserlerin meydana getirildiği tarihte (Karar metninden anlaşıldığı şekliyle Kemal Sunal'ın başrol olduğu dava konusu eserlerin en eskisi 1975 en yenisi ise 1990 yılına aittir) yürürlükte bulunan hükümler çerçevesinde "eser sahipliği" yapımcıya aittir. Sinema eserlerinde yer alan oyuncular, FSEK m, 80/1-1 uyarınca "icra eden sanatçılar" olarak "bağlantılı hak sahibi" statüsündedir. Bu sebeple eser üzerindeki hak sahipliği sınırlıdır. Murisin, "hayatta olduğu dönemde sinema eserleri üzerindeki hak sahipliğini 'şifahen' kurulan sözleşme uyarınca ifa ettiği ve söz konusu sinema filmleri meydana getirildiğine göre artık murisin FSEK m.80 ile sahip olduğu mali hakları davalı yapımcıya/devralana uygun bir bedel karşılığında sözleşme ile devrettiği ve davalı yapımcının/devralanın aynı zamanda eser sahibi olduğu, FSEK 27/son maddesi uyarınca eser üzerindeki hakkının da 70 yıl süre ile koruma altında bulunduğu kabulü gerektiği" yönünde hüküm tesis etmiş ve davacıların eserinde komşu hakları olmayacağına karar vermiştir. Mahkeme bu sebeple "davalının yapımcısı olduğu ve mali haklarını eser sahibi olan diğer film yapımcılarından usulüne uygun biçimde devraldığı" filmlerde hukuka aykırı bir kullanımının mevcut olmadığına hükmetmiştir.

C. Bölge Adliye Mahkemesi Kararı

Bölge Adliye Mahkemesi, davanın kısmen kabulüne karar vermiş ve ilk derece mahkemesi kararını kaldırmıştır. Karar kapsamında 1995 yılında Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda yapılan değişiklikler kapsamında icracı sanatçıların komşu haklarına ilişkin hükmün geçmişe etkili olması esası benimsenmiştir. Buna göre icracı sanatçının sahip olduğu haklar ise FSEK m.80/1./A/(2.)'de düzenlenmiştir⁵. Dava konusu sinema eserleri bakımından eser sahibi yapımcıysa da işaret edilen düzenleme gereği sinema eserleri üzerindeki komşu haklar kendiliğinden icracı sanatçıya geçer. Mevcut kopyalar bakımından icracı sanatçının bağlantılı hakları sebebiyle bir kullanım, icracı sanatçının veya onun hak sahiplerinin iznine tabidir. Buna göre yasanın yürürlük tarihinden eski tarihli "sözlü sözleşmeyle" murisin devrettiği haklar sinema gösterim haklarından ibarettir. Eser sahibine tanınması muhtemel haklardan feragat ise geçersiz olduğu için eski düzenleme döneminde yapılan devrin kapsamında komşu hakların da yer aldığı iddia edilemez. Bu sebeple yapımcı davalının bu sözleşmeye dayanarak icracı sanatçının yahut mirasçılarının izni olmadan "yayma, temsil, çoğaltma gibi" kanunda saymak suretiyle belirlenen hakların hiçbirini kullanamaz.

Mahkeme filmin yapım tarihinde murisin ancak o tarihteki imkânlar dikkate alındığında ve bu imkânlar çerçevesinde "öngörülebilir kullanım" için bir bedel talep edildiğini tespit etmiştir. Buna göre: "sözleşme sırasında öngörülmeyen yeni kullanım biçimlerinin sağladığı ekonomik değerden, haklarını devredeninin korunması için elde edilen kazanç oranına katılma zorunluluğu" olduğuna işaret edilmiştir. Uyuşmazlık konusu devrin borçlar kanunu hükümlerine dayandığı da dikkate alındığında telif hakkına dayanan taleplerinin yanında borçlar hukuku uyarınca ilave imkânlara da sahip olduğuna dikkat çekilmiştir. Aksi takdirde "nedensiz bir zenginleşme"

⁵ Buna göre icracı sanatçı: "icranın tespit edilmesine, çoğaltılmasına, satılmasına, dağıtılmasına, kiralanmasına, ödünç verilmesine, işaret, ses veya görüntü nakline yarayan araçlarla umuma iletilmesine, yeniden iletme, temsiline izin verme veya yasaklama hususunda münhasıran hak sahibi" kabul edilmiştir. Bu hakın ihlal edilmesinin sonuçları ise yine aynı madde kapsamında düzenlenmiş (FSEK m.80/son fıkra); ve bağlantılı hak sahiplerinin de "eser sahipleri gibi tecavüzün ref'i, tecavüzün men'i ve tazminat davası" açabileceği hüküm altına alınmıştır.

olacağına ve uyarılma talebinin mümkün olduğuna dikkat çekilmiştir ki bu konuya ayrıca temas edilecektir. Tüm bunların yanında ilginç olan FSEK hükümlerine tabi ilişkilerde tarafların bu imkânı -uyarlama- yokmuş gibi bir sonuca ulaşılabilecek ifadeler yer verilmiştir. Son olarak ilgili talebe dayanak gösterilen yabancı ülke hukukları ise FSEK m.51'e denk düşen hükümlerdir.

D. Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin Kararı

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, uyuşmazlığa dair 05.04.2016 tarihli kararındaki görüşlerini tekrar etmekle yetinmiş ve oy çokluğu ile İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 16. Hukuk Dairesinin kararını bozmuştur. Kararda sonuç itibarıyla: “4110 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikten önce meydana getirilen dava konusu filmlerde o tarihlerde icracı sanatçı hakları mevcut olmadığı” ifade edilmiştir. Buna ek olarak: “yapımcı/eser sahibi olan davalı ile davacıların murisi olan Kemal Sunal arasındaki sözleşmenin kural olarak belirli bir sonucun taahhüt edildiği iş görme sözleşmesi niteliği taşıdığı ve bu sözleşmelerin de kural olarak eser sözleşmesi niteliğinde olduğu; şifahi sözleşme taraflarca ifa edilip söz konusu sinema filmleri meydana getirildiğine göre artık murisin FSEK m.80 ile sahip olduğu mali hakları davalı yapımcıya/devralana uygun bir bedel karşılığında sözleşme ile” devrettiği tespit edilmiştir. Bu sebeple Mahkeme davalı yapımcının/devralanın eser sahibi olduğuna ve “FSEK 27/son maddesi uyarınca eser üzerindeki hakkının da 70 yıl süre ile koruma altında bulunduğundan” davalının taleplerinin reddi gerektiğine hükmedilip Bölge Adliye Mahkemesi kararı bozulmuştur⁶. Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin bozma nedenleri, davacılar murislerinin farklı bir yapım şirketine karşı benzer talepler ile açmış oldukları dava neticesinde temyiz incelemesini yapan aynı dairenin E. 2015/ 6889, K. 2016/3668 sayılı kararı ile paralel mahiyettedir. Bu nedenle özel dairenin bu konudaki görüşünün yerleşik içtihadı olduğu söylenebilir.

⁶ Karara yazılan ve iki üyenin imzasını taşıyan muhalefet şerhinde ise: “Davacıların murisi Kemal Sunal çoğunlukla baş rol oyuncusu olarak filmlerde rol aldığına; bu filmlerin Kemal Sunal filmi olarak algılanmakta ve Kemal Sunal isim ve oyunculuğunun filmlerin izlenmesine ve dolayısıyla ticarileştirilmelerine önemli derecede katkısı olduğunun bilinen bir gerçek olduğuna; uyuşmazlığın çözümünde bu hususların da göz önünde bulundurulması ve hakkaniyete uygun bir çözüm benimsenmesi” gerektiğine dikkat çekilmiştir.

E. Hukuk Genel Kurulu'nun Uyuşmazlığa Yaklaşımı

Bölge Adliye Mahkemesinin kendi kararında direnmesi üzerine önüne gelen uyuşmazlıkta Genel Kurul direnmeyi hukuka uygun bulunmuş ve dosyayı Yargıtay 11. Hukuk Dairesine göndermiştir. Kararda: (1) Sinema eserlerinin farklı niteliğine vurgu yapılmış ve günümüzde sinema eserlerinde birlikte eser sahipliğinin mevcut olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca mahkemeye göre: (2) Somut olaya uygulanacak hüküm FSEK m.80'dir. Eserin meydana getirildiği tarihten bağımsız; icracı sanatçı, icrası üzerinde FSEK m.80 uyarınca düzenlenen komşu haklara sahiptir⁷.

Bir eser üzerinde 4110 sayılı Kanun'un yürürlük tarihinden önce gerçekleştirilen ve henüz mevcut olmayan mali hakların devrine yönelik sözleşmeler geçersizdir⁸. (3) Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, mirasçılardan icracı sanatçı vasfını kabul etmesine rağmen bu hak sahipliğinin sonuçlarını değerlendirilmeksizin uyuşmazlık hakkında karar vermiştir. Davalı ile muris arasındaki şifahi sözleşme dayanak gösterilerek FSEK m.80 uyarınca sahip olunan hakların davalıya devredildiği sonucuna varılmıştır. Ancak sözleşme tarihinde murisin icracı sanatçı olarak herhangi bir mali hakkı mevcut olmadığından bu işlem dayanak gösterilerek haklarını devrettiği kabul edilemez. FSEK m.51 uyarınca henüz mevcut olmayan hakların devri geçersiz olduğu gibi; FSEK m.52 uyarınca sahip olunan hakların tek tek gösterilmek suretiyle yazılı bir sözleşmeyle devri mümkündür.

İstinaf merci ile paralel olarak Hukuk Genel Kurulu da şu ifadelerle yer vermiştir:

“Kaldı ki murisin, davalıyla sözleşme imzaladığı tarihte sahip olunan imkânlar ile günümüzdeki imkânlar arasındaki fark dikkate alınmak durumundadır. Bir diğer ifadeyle Ali Kemal Sunal'ın oyunculuk bedeli karşılığında günümüzdeki olanaklar sebebiyle çeşitlenmiş bulunan kullanımların da yer aldığı kabulü hakkaniyete aykırıdır.”

⁷ Ancak icracı sanatçı koruma altına alınan icraların sadece yeni kullanımları için hak sahibidir; geçmiş kullanımlar için herhangi bir bedel yahut koruma talep edemez.

⁸ Bağlantılı haklar bakımından da niteliği uygun düştüğü ölçüde uygulanacak hükümler FSEK m.48-65'tir. Buna göre FSEK m.51 uyarınca da açıkça düzenlendiği üzere: “İleride çıkarılacak mevzuatın eser sahibine tanınması muhtemel mali hakların devrine veya bunların başkaları tarafından kullanılmasına mütaallik sözleşmeler batıldır.”

II. İNCELEMAYA KONU YARGI KARARLARINDAKİ HUKUKİ SORUNUN TESPİTİ

Bu çalışma kapsamında ele alınan kararlar ışığında: (1) Kemal Sunal'ın dava konusu filmler üzerindeki hak sahipliği nitelendirildikten sonra (2) bu hakkın devrine ilişkin esaslar ve bu devrin sonuçlarına temas edilecektir. (3) son olarak devrin hukuki sonuçlarının teknolojik gelişmelerle etkisi sorunu borçlar hukuku kuralları da göz ardı edilmeksizin değerlendirilecektir.

A. Kemal Sunal'ın Dava Konusu Filmler Üzerindeki Hak Sahipliği

Daha önce de dikkat çekildiği üzere inceleme konusu kararın temelinde icracı sanatçının bağlantılı hakları yer almaktadır. Telif hakkının özü çoğaltma ve yayma hakkından oluşmakta ise de tarihsel ve teknolojik gelişmelerle birlikte çoğaltma ve yayma imkanlarının genişlediği anlaşılmış ve bağlantılı haklar da fark edilerek bu konuda yasal düzenleme ihtiyacı hissedilmiştir⁹. Teknolojik imkânların çeşitlenmesi, fikri haklar alanını da doğrudan etkilemiştir. Böylece hakkın içeriğinin yeniden tanımlanması gündeme gelmiştir.

Bağlantılı hak kavramı, “*özgün icralar, ses taşıyıcıları ve radyo ve televizyon yayınları üzerindeki hakları ifade etmek üzere kullanılan 'komşu hak sahipliğini' ve 2001 yılında FSEK'te değişiklik yapan 4630 sayılı Kanun'un getirdiği sinema eserlerinin ilk tespitini gerçekleştiren film yapımcılarının haklarını da kapsar biçimde bir hak grubu*” olarak tanımlanmıştır¹⁰. İnceleme konusu karar da telif hakkının içe-

riğine yönelik meydana gelen bu değişikliğin, değişiklik öncesi tasarruflara etkisine dairdir.

İcracı sanatçı, fikri emeği ile bir eseri yorumlamak suretiyle, eserin halk kitlelerine ulaşmasında aracılık eden kimsedir¹¹. Kemal Sunal'ın davaya konu 45 filmde oyuncu olarak icrada bulunması neticesinde FSEK gereği icracı sanatçı olduğu kuşkusuzdur. Bu sebeple kararların da merkezinde icracı sanatçının bu hakkının sınırları sorunu yer almaktadır.

1996 tarihli WIPO İcralar ve Fonogramlar Antlaşması'nda ise “*İcracı sanatçılar, edebiyat ya da sanat eserlerini veya folklorik ifadeleri herhangi bir şekilde yorumlayan, tanıtan, söyleyen, oynayan ya da icra eden aktörler, şarkıcılar, müzisyenler, dansçılar ve diğer kişiler*” olarak tanımlanmaktadır. İcracı sanatçının tanımından da anlaşılacağı üzere icracı sanatçılar gerçek kişi olmak zorundadır¹². Zira bir tüzel kişinin fikri çabasından bahsedilemez¹³.

İcracı sanatçı hakları, hukukumuzda ilk kez 4110 sayılı Kanun'la 12.06.1995 tarihinde FSEK m.80 kapsamında kendisine yer bulmuştur. Değişiklik öncesinde mülga FSEK m.5'te “*bir sinema eserinin sahibi onu imal ettirendir.*” denilmek suretiyle tek hak sahibi olarak yapımcı gösterilmişti. Gümrük Birliği uyum sürecinde FSEK'te değişiklik yapan 4110 sayılı Kanun'un ardından icracı sanatçıların hakları, FSEK m.80'de “*Eser sahibinin maddi-manevî haklarına hallet getirmemek şartıyla, fikir ve sanat eserlerini özgün bir biçimde icra eden, yorumlayan, icracı sanatçılarla bir icrayı ya da sesleri ilk defa tespit eden ses taşıyıcısı yapımcıları ve radyo-televizyon kuruluşlarının, eser sahibinin haklarına komşu hakları vardır*” olarak belirtilmiştir.

4110 sayılı Kanun'un yürürlüğe ilişkin FSEK Ek-2 hükmünde yaptığı değişiklik kapsamında: “*... Bu Kanunun sinema eseri sahipliği ile ilgili hükümleri, bu Kanununun yürürlüğe girmesinden sonra yapımına başlanan sinema eserlerine uygulanır*” denilmek suretiyle 12.06.1995 tarihinden önce alenilemiş

⁹ İlhami Güneş, 'FSEK'te Yer Alan İcracı Hakları ve Uygulama' (2012) 14(1) DEÜHFD 169, 170; Tamer Soysal, 'Basılı Yayınların Telif Hukuku Kapsamında Bağlantılı Hak Niteliği ve Bu Yayınların Avrupa Birliği'nin Dijital Tek Pazarda Telif Hakları Direktifi Çerçevesinde Korunması' (2019) 5(2) TFM 260, 263.

¹⁰ Ahmet Bülter, 'Eser Sahibinin Hakları ile Bağlantılı Haklar' (2005) (59) TBB Dergisi 90, 90-91; Özge Erberk, 'Müzik Eserlerinin Umuma Açık Mahallerde Kullanılması' (2007) 9(Özel Sayı) DEÜHFD 849, 859; Ünal Tekinalp, 'Fikri Mülkiyet Hukuku' (5. Baskı, Vedat Yayıncılık 2012) 270-271. Almanya ve İsviçre fikir ve sanat eserleri kanunlarında bağlantılı hak kavramı yerine *akraba haklar*, Fransa fikir ve sanat eserleri mevzuatında ise *komşu haklar* kavramı tercih edilmiş ve AB Direktifi'nde yer alan bağlantılı hak kavramı ile komşu haklarla aynı anlama geldiğinden dolayı bağlantılı hak kavramının tercih edilmesi doktrinde eleştirilmiştir. Azra Arkan, 'Eser Sahibinin Haklarına Bağlantılı Haklar' (Vedat Kitapçılık 2005) 37-38.

¹¹ Gökçen Türker, 'İcracı Sanatçıların Hakları' (Yetkin Yayınları 2016) 15; M. Kaan Dericioğlu, 'Fikri Haklar Sözlüğü' (TÜSIAD 2010) 31.

¹² Tekinalp (n 10) 272.

¹³ Arkan (n 10) 44; Onur Gündem, 'Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda Eser Sahibinin Haklarına Bağlantılı Haklar, Bu Hakların Sınırlanması ve Korunması' (Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi 2006) 6.

sinema eserlerinde bağlantılı hak sahipliği hükümlerinin uygulanmayacağı belirtilmiştir. Bu hüküm ve FSEK m.29 uyarınca sinema eserlerinde aleniyet tarihinden itibaren tek hak sahibi olarak yapımçı, 20 yıllık korumadan faydalanmıştır¹⁴.

FSEK m.80, 21.02.2001 tarihinde 4630 sayılı Kanun ile yeniden değişmiştir. 4630 sayılı Kanun'un çalışma yönünden asıl önemli olan değişikliği ise yürürlüğe ilişkin FSEK Ek-2. maddesindedir. Anılan hüküm, “*Bu Kanunla sağlanan koruma, bu madde ile getirilen değişikliğin yürürlüğe girdiği sırada;*

1. *T.C. vatandaşı eser sahipleri ve eser sahiplerinin hakları ile bağlantılı hak sahipleri tarafından üretilmiş Türkiye’de mevcut bütün eserlere, tespit edilmiş icralara ve fonogramlara,*

2. *Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelere ve anlaşmalara taraf diğer ülkelerde üretilmiş ve bu ülkelerde koruma süresi dolmadığı için kamuya mal olmamış yabancı eserlere, tespit edilmiş icralara ve fonogramlara, uygulanır.*

Birinci fıkranın uygulanması sonucu koruma kapsamına alınan eserlerin, tespit edilmiş icraların ve fonogramların yasal kopyalarının mülkiyetini elinde bulunduran kişiler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden altı aylık sürenin sonuna kadar yazılı bir izne gerek kalmaksızın bu kopyaları satabilir veya elden çıkarabilir.

Bununla birlikte, eserler, tespit edilmiş icralar ve fonogramlara ilişkin olmak üzere bu Kanun çerçevesinde eser sahipleri ve diğer hak sahiplerine sağlanan hakların kullanılması eser veya bağlantılı hak sahiplerinin iznine tâbidir.

Bu Kanunun sinema eseri sahipliği ile ilgili hükümleri, 4110 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 12.6.1995 tarihinden sonra yapımına başlanan sinema eserlerine uygulanır” şeklindedir.

Bu hüküm özellikle taslak metin döneminde ve hükmün ilk çıktığı dönemde 1995 öncesi sinema filmlerinin tek hak sahibinin yapımçı olarak kalması ve ic-

racı sanatçıların haklarını yok sayması nedeniyle eleştirilmiştir¹⁵. Ancak incelemeye konu HGK kararından da anlaşılacağı üzere hükmün son fıkrasında sinema eser sahipliğine ilişkin bir istisna getirilmiştir. İlk bakışta hükmün son fıkrasındaki istisna neticesinde 4110 sayılı Kanun ile getirilen değişiklik ile aynı sonuca çıktığı düşünülebilir. Ancak Ek-2. Maddenin son fıkrasındaki istisna yalnızca sinema eseri sahipliğine ilişkindir. Bu nedenle sinema eser sahipliği dışında korumaya ilişkin tüm hükümler ve bağlantılı hak sahiplerinin haklarına ilişkin hükümler, 12.06.1995 öncesi yapımına başlanan sinema eserlerine de uygulanmalıdır¹⁶.

Bu açıklamalar uyarınca eseri icra etmenin temel koşulu sanatçının yorum ile esere hususiyet katmasıdır¹⁷. İcracı sanatçının bu hak sahipliği (hakkının olumlu içeriği) maddi hakların yanı sıra sınırlı sayıda manevi haklardan oluşmaktadır¹⁸. Bu mali hakkın içeriğinde: “kamu erişimine açılması, çoğaltılması, yayılması, kiralanması ve yayın kuruluşlarının ilk kez ve tekraren yayınlanması, dijital ortam erişiminin açılmasına izin verilmesi” de yer almaktadır. Bu noktada uyumsuzluk konusu eserlerin meydana getirilmesinden sonra yürürlüğe giren bir hüküm de olsa icracı sanatçı hakları, 4630 sayılı Kanun’un FSEK m. Ek-2’de yaptığı değişiklik ile geçmişe etkili kabul edildiğinden FSEK m.80 çerçevesinde inceleme yapılması gerekmektedir¹⁹.

B. İcracı Sanatçının Haklarının Devrine İlişkin Esaslar ve Bu Devrin Sonuçları

FSEK m.80/A/5 uyarınca da ifadesini bulduğu şekliyle icracı sanatçı “sözleşmeyle” uygun bir

¹⁵ Hande Gül Küçükkaya, ‘Sinema Eserlerinde Eser Sahiplerinin ve İcracı Sanatçıların Mali Haklarına İlişkin Güncel Sorunlar ve Çözüm Önerileri’ (2013) 8(Özel Sayı) Yaşar Üniversitesi E-Dergisi 1931, 1936; Kanun sistematığına dair eleştiriler yönünden bkz. Emre Gökyayla, ‘Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu’nda Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi’, (2006) 7(1) DEÜHFD 1, 12.

¹⁶ Merdivan (n 14) 31.

¹⁷ Tekinalp (n 10) 273.

¹⁸ Güneş (n 9) 178.

¹⁹ Bu noktada dava hakkı mirasçılar tarafından kullanılmışsa da FSEK m.63’ün açık hükmü gereğince mali hakların miras yoluyla intikal etmesi ve terekeye dahil olmaları nedeniyle incelemeye konu davanın mirasçılarının dava açmasında maddi hukuk ve usul hukuku anlamında bir engel bulunmamaktadır. Ayrıntılı bilgi için bkz. Gülperi Eldeniz, ‘Eser Sahipliğinden Doğan Hakların Miras Yoluyla İntikali’ (2008) 79 TBB Dergisi 103, 103 vd.; Mustafa Ateş, ‘Sahibi Ölen Fikir ve Sanat Eseri Üzerindeki Mali Hakların Mirasçılara İntikali’ (2020) 6(1) TFM 44, 44 vd.

¹⁴ Fethi Merdivan, ‘12.06.1995 Tarihinden Önce Yapımına Başlanan Sinema Eserinde Rol Alan İcracı Sanatçılar ile Sinema Eser Sahibi Sayılan Yapımçı Haklarının Birlikte Kullanımı ve Yargıtay 11. Hukuk Dairesi’nin 05.04.2016 Gün ve E. 2015/6889, K. 2016/3668 Sayılı Kararının Değerlendirilmesi’, (2019) 21(1) FMR Dergisi 17, 26-27.

bedel karşılığında eser üzerindeki haklarını (mali) “yapımcıya” devredebilir. Somut olayda sanatçının filmlerdeki icrası kayıt altına alınmak suretiyle tespit hakkı kullanılmıştır. İcra üzerindeki mali hak ise şifahi sözleşme ile yapım şirketine devredilmiştir. Ardından yapım şirketi üçüncü kişilere bu hakları devretmiş ve davalı şirket de bu hakları üçüncü kişilerden devralmıştır.

Komşu Haklar Yönetmeliği m.8 dikkate alındığında icracı sanatçının haklarının devri mutlak devir (FSEK m.48) niteliğinde olacaktır. Söz konusu devrin şekli ise FSEK m.52 uyarınca düzenlenmiştir (Komşu Haklar Yönetmeliği m.23 hükmü atfı gereği komşu haklara da bu hüküm uygulanır). Buna göre: “*mali haklara dair sözleşme ve tasarrufların yazılı olması ve konuları olan hakların ayrı ayrı gösterilmesi şarttır*”.

Bununla birlikte ilgili kural şüphesiz geçmişe etkili değildir. Bir diğer ifadeyle eserin meydana getirildiği yılda mevcut olmayan bir hak sahipliği statüsü için sonradan öngörülen devir kuralları, somut olaydaki devri geçersiz kılmaz. Başka bir deyişle Hukuk Genel Kurulu tarafından da işaret edildiği üzere: “*icracı sanatçı, koruma altına alınan icraların sadece yeni kullanımları için hak sahibi olduğundan geçmiş kullanımlar için herhangi bir bedel talep edemeyecektir*”. Bununla birlikte bu devrin kapsamı ve etkileri dikkatle belirlenmelidir. İcra sanatçının hak sahipliğinin tanınmadığı döneme ait olan “kullanımlar” ile bu hak sahipliğinin tanınmasından sonra gerçekleştirilen kullanımlar ayrı ele alınmak durumundadır.

Kanun koyucu geçmişe etkili olarak meydana getirilmiş eserler üzerinde icracı sanatçıların tekrar söz sahibi olması esasını benimsemiştir. Bu çerçevede gerçekleştirilen ve henüz kanun tarafından tanınmayan bir hak sahipliğine yönelik “somut olaydaki sözlü sözleşmenin” işaret edilen hak sahipliğini sona erdirme imkânı bulunmamaktadır. Ayrıca kararlarda FSEK m.51 atfen ve genel bir devir kuralı olan “mevcut olmayan bir hakkın/değerin” devrinin mümkün olmadığı konusunda yapılan incelemelerin eksikliği (kopukluğuna) işaret etmek gerekmektedir.

Tasarruf kavramının hem günlük hayatta hem de öğretide geniş anlamıyla kullanımı yaygındır²⁰.

²⁰ Bu geniş anlam ile kastedilen için bkz. Kudret Ayiter, *Medeni Hukukta Tasarruf Muameleleri* (İstiklal Matbaacılık ve Gazetecilik

Bir hukuki işlem olarak tasarruf işlemi ise: “*satış, takyidat (kısıtlama), değişiklik veya feragat yoluyla bir hakkı veya hukuki ilişkiyi doğrudan etkileyen ve malvarlığında doğrudan etki*” meydana getiren işlemlerdir²¹. Bu sebeple hak sahibinin iradesiyle değiştirilebilecek veya ortadan kaldırılacak hak ve dahi hukuki ilişki tasarruf işlemine konu edilebilir²².

Mali hakkın devrinin de tasarruf işlemi niteliğinde olabilecektir. Alelade bir alacak yahut hak söz konusu olduğunda devrin konusunun devreden ile bir ilişkisi kalmayacağından hak konusundaki gelişim ve iyileşmelerden de yeni hak sahibi istifade edecektir. Örneğin tarla niteliğindeki bir taşınmazın satılması halinde yeni malik ilgili alanın imara açılmasından istifade edecek kişidir. Ancak fikri haklar bakımından kanun koyucu hak sahibinin eser ile özel ilişkisini gözeterek meydana gelen yeni hak kategorileri bakımından da bu bağın muhafaza edilmesi esasını benimsemiştir. Zira devir konusu üzerinde eser sahibinin/icracı sanatçının mali haklarını devretmiş olsa dahi söz sahipliği tamamen sona ermemiştir.

Geçerli bir tasarruf işleminin varlığı her şeyden önce devredilecek hakkın kapsam ve sınırlarının devir tarihi itibarıyla en azından bilinebilir olmasını gerektirir. Doğmamış bir hak üzerinde tasarruf işlemi yapmak ise kural olarak mümkün değildir²³. Belirli ilkesi olarak adlandırılan bu ilke uyarınca işleme konu edilen hakkın (veya hukuki ilişkinin), tasarruf işleminin gerçekleştirildiği yapıldığı an itibarıyla

Kollektif Ortaklığı 1953) 13; Andreas von Tuhr, and Peter Hans, *Allgemeiner Teil des Schweizerischen Obligationenrechts Band I* (3. Auflage, Schulthess 1979) 194 vd.

²¹ von Tuhr and Hans (n 20) 194; Christian Berger, *Rechtsgeschäftliche Verfügungsbeschränkungen* (Mohr Siebeck 1998) 8; Ingeborg Schwenger, *Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil*, (7. Auflage, Stämpfli Verlag 2016), N 3.33; Christoph Müller, *Berner Kommentar Obligationenrecht, Allgemeine Bestimmungen, Art. 1-18 OR mit allgemeiner Einleitung in das Schweizer Obligationenrecht* (Stämpfli Verlag 2018), Einl. N 158, 160; Mustafa Dural ve Suat Sarı, *Türk Özel Hukuku Cilt 1-Temel Kavramlar ve Medeni Kanununun Başlangıç Hükümleri* (18. Baskı, Filiz Kitabevi 2023) N 1134; Halûk Nami Nomer ve Pakize Ezgi Akbulut, *Medeni Hukuka Giriş-Bölüm I* (8. Baskı, Filiz Kitabevi 2023) N 343.

²² von Tuhr and Hans (n 20) 194.

²³ Pierre Tercier, Pascal Pichonnaz ve Hüseyin Murat Develioğlu, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler* (2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 202) 536; Halûk Nami Nomer, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler* (19. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş. 2023) N 242.6.

belirli veya en azından belirlenebilir olmalıdır²⁴. Bir diğer ifadeyle, üzerinde tasarrufta bulunulan hakkın hangisi olduğu, tasarruf işleminden tereddüde yer vermeyecek şekilde anlaşılabilir olmalıdır²⁵. Aksi takdirde tasarruf işlemi geçerli olmaz. Şu hâlde bir hakkın tasarruf işlemine üzerinde tasarruf edilebilmesi için işlem konusu hakkın en azından “*mevcut bir hukukî işlem kapsamında doğması beklenen bir hak*” olması aranacaktır²⁶. Beklenti olarak dahi nitelendirilemeyen ve henüz doğmamış haklara ilişkin tasarruf işlemi, tasarruf yetkisi eksikliği ve belirsizlik gerekçesiyle mümkün değildir²⁷.

Bu noktada FSEK m.51 hükmü esasında hukuk düzeni tarafından eser üzerinde oluşturulacak yeni hak sahipliklerinin yine eser sahibine ait olacağını düzenlemesi bakımından özelliğidir. Bir diğer ifadeyle satış sözleşmesi örneğinin aksine ilgili eser üzerindeki mali hakları devralan kişiye değil; eser sahibine ait olacağını düzenlemektedir. Somut olay bakımından da icracı sanatçı vasfının devir sonrası (eser meydana getirilip mali haklar devredildikten sonra) meydana gelmiş olması dolayısıyla Hukuk Genel Kurulu'nun da isabetle işaret ettiği üzere hakkın kapsamında yer alan yeni kullanım talepleri bakımından icracı sanatçının (yahut mirasçılarının-FSEK m.63) bu hukuki ilişkiye dahil edilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde kullanım hukuka aykırı olacaktır.

Son olarak kararda, devir işleminin gerçekleştirildiği tarihteki “yayınlama” imkânlarıyla günümüz koşulları dikkate alındığında “öngörülemez” olarak nitelendirilen değişiklikler dolayısıyla da “işlem temelinin sarsıldığı ve bu kullanımlar sebebiyle nedensiz zenginleştiği” ifadelerine yer verildiği görülmektedir.

Öncelikle kararda geçen “nedensiz zenginleşme” ifadesinin “sebepsiz zenginleşme kurumuna işaret edilmek üzere bir hukuki terim olarak kullanılmadığı düşünülmektedir. Bununla birlikte taraflar arasında geçerli bir hukuki ilişki bulunduğu gibi

eserden istifade edilmesi de bu ilişkiye dayandığından elde edilen gelirin sebepsiz olarak nitelendirilmesi mümkün değildir. Ayrıca karşılıklı borç doğuran sözleşmelerinde bir edim dengesi yer alır ki bu denge işlemin temelini oluşturur²⁸. Dengenin sonradan bozulması halinde, söz konusu değişim dürüstlük kuralına aykırı olacak kadar ağırsa sözleşmenin değişen koşullara uyarlanması talep edilebilir²⁹. Bir sözleşmenin uyarlanması, şüphesiz borçlar hukuku anlamında bir hukuki ilişki olan telif hakkını konu edinen sözleşmeler için de mümkündür. Bununla birlikte sadece devir sırasında öngörülmeleyen bir kazanç imkânı dolayısıyla sözleşmenin uyarlanabileceğinin ileri sürülmesi kanaatimizce isabetli değildir.

SONUÇ YERİNE

Telif hakkının özü çoğaltma ve yayma hakkından oluşmakta ise de tarihsel ve teknolojik gelişmelerle birlikte çoğaltma ve yayma imkanlarının genişlediği anlaşılmış ve bağlantılı haklar da fark edilerek bu konuda yasal düzenleme ihtiyacı hissedilmiştir. Bu çerçevede karar da tam olarak yeni hak sahipliklerinin mevcut ilişkilere ve hak sahiplerine etkilerine ilişkindir. Hukuk Genel Kurulu'nun vardığı sonuç kanaatimizce de isabetlidir. Aksi bir kabul kanun koyucunun iradesi ve telif hukuku ilkeleriyle de uyumsuz olacaktır. Ancak “hukuki kavramların” yerli yerinde kullanılmasının önemine de ayrıca dikkat çekmekte fayda bulunmaktadır. Kanaatimiz ilgili taleplerin Kemal Sunal ile sınırlı kalmayacağı, 1995 yılı öncesi yapılmış binlerce sinema eserine sirayet edeceği yönündedir. Nitekim karara ilişkin haberler de kararın “emsal olma” niteliğine vurgu yapmıştır. Bu yönüyle benzer içerikli taleplerle davaların açılması kaçınılmazdır. Bu sebeple emsal kararın mahiyeti ve sonuçlarının da doğru ortaya konulması gerekmektedir.

²⁴ Halûk Nami Nomer, *Beklenen Haklar Üzerindeki Tasarrufların Hukukî Sonuçları* (Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş. 2002) 108.

²⁵ Nomer (n 23) N 242.6 vd.

²⁶ Ayrıca bkz. Nomer (n 24) 108; Elif Beyza Akkanat-Öztürk, ‘Alacağın Teminatı Devri’ (2021) 79(1), İHM 1, 15 vd.

²⁷ ibid 15.

²⁸ Kavram ve uyarılma talebini düzenleyen TBK m.138’in kapsamı için ayrıca bkz. Başak Baysal, *Sözleşmenin Uyarlanması* (4. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2020) 163 vd.

²⁹ Nomer (n 23) N 184 vd.

KAYNAKÇA

- Akkanat-Öztürk EB, 'Alacağın Teminatı Devri' (2021) 79(1), İHM 1-26.
- Arkan A, *Eser Sahibinin Haklarına Bağlantılı Haklar* (Vedat Kitapçılık 2005).
- Ateş Mustafa, 'Sahibi Ölen Fikir ve Sanat Eseri Üzerindeki Mali Hakların Mirasçılara İntikali' (2020) 6(1) TFM 44-59.
- Ayiter K, *Medeni Hukukta Tasarruf Muameleleri* (İstiklal Matbaacılık ve Gazetecilik Kollektif Ortaklığı 1953).
- Baysal B, *Sözleşmenin Uyarlanması* (4. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 2020).
- Berger C, *Rechtsgeschäftliche Verfügungsbeschränkungen* (Mohr Siebeck 1998).
- Bülter A, 'Eser Sahibinin Hakları ile Bağlantılı Haklar' (2005) (59) TBB Dergisi 90-107.
- Dericioğlu MK, *Fikri Haklar Sözlüğü* (TÜSİAD 2010).
- Dural M ve Sarı S, *Türk Özel Hukuku Cilt 1-Temel Kavramlar ve Medeni Kanununun Başlangıç Hükümleri* (18. Baskı, Filiz Kitabevi 2023).
- Eldeniz G, 'Eser Sahipliğinden Doğan Hakların Miras Yoluyla İntikali' (2008) 79 TBB Dergisi 103-121.
- Erberk Ö, 'Müzik Eserlerinin Umuma Açık Mahallerde Kullanılması' (2007) 9(Özel Sayı) DEÜHFD 849-905.
- Gökyayla E, 'Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi', (2006) 7(1) DEÜHDF 1-28.
- Gündem O, *Fikir ve Sanat Eserleri Kanununda Eser Sahibinin Haklarına Bağlantılı Haklar Bu Hakların Sınırlandırılması ve Korunması* (Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi 2006).
- Güneş İ, 'FSEK'te Yer Alan İcracı Hakları ve Uygulama' (2012) 14(1) DEÜHFD 169-181.
- Küçükçaya HG, 'Sinema Eserlerinde Eser Sahiplerinin ve İcracı Sanatçıların Mali Haklarına İlişkin Güncel Sorunlar ve Çözüm Önerileri' (2013) 8(Özel Sayı) Yaşar Üniversitesi E-Dergisi 1931-1955.
- Merdivan F, '12.06.1995 Tarihinden Önce Yapımına Başlanan Sinema Eserinde Rol Alan İcracı Sanatçılar ile Sinema Eser Sahibi Sayılan Yapımcı Haklarının Birlikte Kullanımı ve Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 05.04.2016 Gün ve E. 2015/6889, K. 2016/3668 Sayılı Kararının Değerlendirilmesi', (2019) 21(1) FMR 17-45.
- Müller C, *Berner Kommentar Obligationenrecht, Allgemeine Bestimmungen Art.1-18 OR mit allgemeiner Einleitung in das Schweizer Obligationenrecht*, (Stämpfli Verlag 2018).
- Nomer HN ve Akbulut PE, *Medeni Hukuka Giriş-Bölüm I* (8. Baskı, Filiz Kitabevi 2023).
- Nomer HN, *Beklenen Haklar Üzerindeki Tasarrufların Hukuki Sonuçları* (Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş. 2002).
- Nomer HN, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler* (19. Bası, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş. 2023).
- Schwenzer I, *Schweizerisches Obligationenrecht Allgemeiner Teil* (7. Auflage, Stämpfli Verlag 2016).
- Soysal T 'Basılı Yayınların Telif Hukuku Kapsamında Bağlantılı Hak Niteliği ve Bu Yayınların Avrupa Birliği'nin Dijital Tek Pazarda Telif Hakları Direktifi Çerçevesinde Korunması' (2019) 5(2) TFM 260-298.
- Tekinalp Ü, *Fikri Mülkiyet Hukuku* (5. Baskı, Vedat Yayıncılık 2012).
- Tercier P, Pichonnaz P ve Develioğlu HM, *Borçlar Hukuku Genel Hükümler* (2. Baskı, On İki Levha Yayıncılık 202).
- Türker G, *İcracı Sanatçıların Hakları* (Yetkin Yayınları 2016).
- von Tuhr A and Hans P, *Allgemeiner Teil des Schweizerischen Obligationenrechts Band I* (3. Auflage, Schulthess 1979).

Etik Beyanı: Bu çalışmanın hazırlanma sürecinde etik kurallara uyulduğunu yazarlar beyan etmektedir. Aksi bir durumun tespiti halinde Ticaret ve Fikri Mülkiyet Hukuku Dergisi (TFM) hiçbir sorumluluğu kabul etmemektedir. Sorumluluk, çalışmanın yazarlarına aittir.

Katkı Oranı Beyanı: Söz konusu çalışmanın hazırlanması ve yazımı aşamasında yazarların katkı oranı %50'dir.

Varsa Destek ve Teşekkür Beyanı: Yoktur.

Çatışma Beyanı: Yoktur.

***Ethics Statement:** The authors declares that ethical rules are followed in all preparation processes of this study. In case of detection of a contrary situation, TFM does not have any responsibility and all responsibility belongs to the authors of the study.*

***Contributions Statement:** Authors have contributed 50%-50% into preparing and writing this study.*

***Statement for Support and Appreciation If Any:** None.*

***Statement for Conflict of Interest:** None.*